

Çocuğunuzun iki dilli olmasına yardımcı olmanız hakkında diğer sorularınız varsa, lütfen okulun EAL öğretmeni ile görüşün.

Eğer okulda EAL öğretmeni yoksa EAL Hizmetlerini (EAL Service) 0131 469 2890 telefon numarasından arayınız.

Kaynaklar

A Parents' and Teachers' Guide to Bilingualism
(Bilingualizm konusunda anne-baba ve öğretmenlere kılavuz)

Baker, Colin, 1995

Learning in 2+ Languages (İkiden fazla dilde öğrenim)
Learning and Teaching Scotland, 2005 (İskoçya'da Öğrenim ve Öğretim 2005)

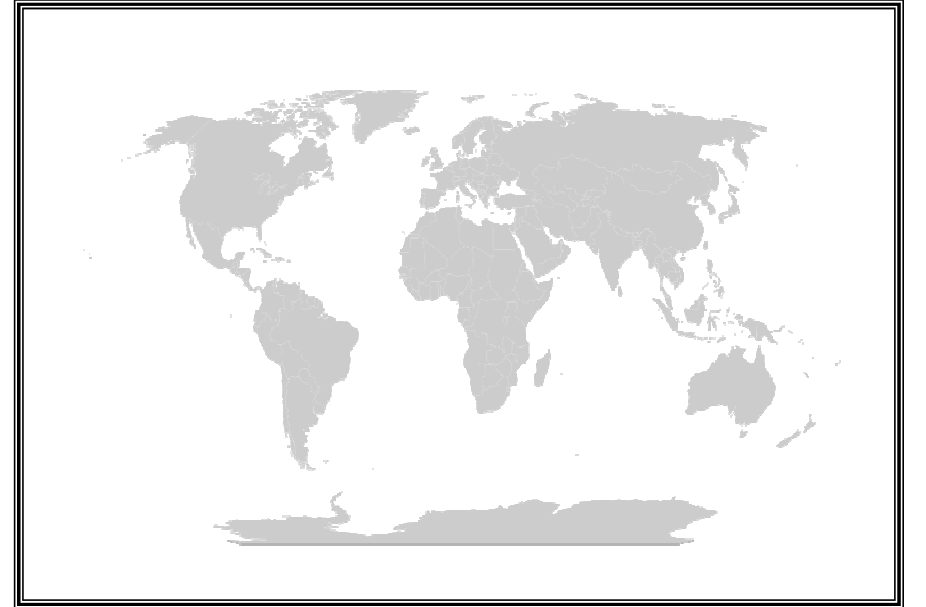
Languages for Life: Bilingual Pupils 5-14 (Hayat Boyunca Dil: Bilingual Öğrenciler 5 - 14)
SCCC, 1994

Luan Porter Baş Öğretmen EAL Hizmetleri

Education Services Centre, (Eğitim Hizmetleri Merkezi)
154 McDonald Road, Edinburgh, EH7 4NN
Tel 0131 469 2890, Faks 0131 469 2891

Headteacher.EAL@educ.edin.gov.uk

Çocuğunuzun iki dilli (bilingual) olmasına nasıl yardımcı olabilirsiniz?

Çocuğumun her iki dilde okuma ve yazmasına nasıl yardımcı olabilirim?

Çocuğunuzun okuduğı kitapların ve yazdığı metinlerin ilgi çekici ve deneyimlerine uygun olmalıdır. Çocuğunuzun sınıf öğretmeni ya da EAL öğretmeni (EAL - İlâve Dil Olarak İngilizce) bu konuda önerilerde bulunabilir. Zevk için okumak ta çok önemlidir. Bu her iki dilde kurgusal parçalar okuyarak yapılabilir. Halk dil dersleri (community language classes) yoluyla da ana dil öğrenilebilir.

Ana dilimiz değişik bir alfabe sistemi kullanıyor. Bu çocuğumun aklını karıştırmaz mı?

Ana dilinizde okuma ve yazmayı öğrenmek, İngilizce dilinde okuma ve yazmayı öğrenmenizi kolaylaştırır. Çocuklar iki farklı alfabe sistemini kullanarak yazı yazmayı başarılı bir şekilde öğrenebilirler.

Çocuğum ana dilinde okumada / yazmada / imlâda zorluk çekiyor. İngilizcede aynı sorunları yaşayacak mı?

Bir dilde yaşanan okuma ve yazma sorunları diğer dil için de bazen söz konusu olabiliyor. Çocuğunuzun zorluk çektiğı alanları okuluna ya da EAL öğretmenine bildirirseniz size daha ayrıntılı bilgi verilir ve gereken destek sağlanır.

Çocuğumun iki dilli olması okuldaki başarısını etkiler mi?

Çocuğunuz yabancı dilde eğitime ilk başladığında, belli bir eğitim seviyesine ulaşması kendi anadilinde yapılan eğitime oranla biraz daha zaman alabilir. Buna rağmen çocuğunuzun heveslendirerek ve ona destek sağlayarak zamanla bunun üstesinden gelinebilir. Hatta ulusal sınavlarda iki dil bilenler tek dil bilenlere oranla daha başarılı olabiliyorlar.

Bilingual Kişiler Dünyayı nasıl algılıyorlar¹

Jane'in, camları sarı olan gözlükleri var. Dünya ona sadece sarı görünüyor.

İmran'ın iki gözlüğü var. Gözlüklerin biri sarı camlı. Bunları taktığı zaman dünya ona sarı görünüyor. Öbür gözlükleri ise mavi camlı. Bunları taktığı zaman dünya mavi görünüyor. Dünyaya bakış şeklini sarı ya da mavi camlı gözlükleri kullanarak kendisi seçebilir. Farklı camların yarattığı renk ve tonları kullanarak dünya hakkındaki görüşlerini karşılaştırabilir. Hangi gözlükleri ne zaman takacağına da kendisi karar verebilir, sarı camlı gözlük takan diğerleriyle dünya görüşlerini paylaşabilir, mavi hatta herhangi renk camlı gözlük takanlarla da karşılaştırabilir.

İmran, sarı ve mavi camlı gözlüklerini aynı anda takabilir ve bu renklerin yeşil yarattığını görebilir ve böylece dünya'nın ne sarı, ne mavi ne de yeşil olduğunu, dünyayı algılama şeklinin ne renk gözlük taktığına bağlı olduğunu biliyor. Jane'nin bunu yapması

mümkün değil. Ayrıca İmran, çok renkli dünyasını, gerçekleri sadece sarı olarak görebilen Jane ile paylaşabiliyor.

¹ *Learning in 2+ Languages*, Learning and Teaching Scotland 2005 (İkiden fazla dilde öğrenim, İskoçya'da Öğrenim ve Öğretim 2005) den alınmıştır. İlk kaynak *Languages for Life: Bilingual Pupils 5-14*, SCCC 1994 (*Hayat Boyunca Dil: Bilingual Öğrenciler 5 - 14*) SCCC, 1994

Anadili geliştirmeye devam etmek neden bu kadar önemli?

Sosyal ortamda rahatlıkla anlaşabileceğiniz İngilizce seviyesine ulaşmak 2 yıl kadar sürebilir. Ancak eğitim için elverişli bir İngilizceye sahip olmak 10 yıl kadar sürebilir. Çocuğunuzun ana dili “yeni bir dil öğrenmesinde ve yeni kavramları anlamasında en iyi temeli oluşturacaktır”. Çocuğunuzun ana dilini geliştirmekle, onun kavram oluşturma ve mantıksal düşünme yeteğini, İngilizce öğrenmesinden bağımsız olarak artırmış olacaksınız.

Ana dilimizi geliştirmesi için çocuğuma ne şekilde yardımcı olabilirim?

- Hem ana dilinizde hem de İngilizcede yazılmış olgusal ve kurgusal kitapları okutun (çift dilde yazılmış kitaplar kullanarak)
- Ana dilinizin öğretildiği kurs veya okullara yollayın
- Ana dilinizin konuşulduğu toplumunuzda sosyal etkinliklere katılmasını sağlayın
- Okulda öğretilen konular hakkında ana dilinizde konuşun
- Uzak akrabalarınızla ilişkilerinize devam edin
- Ana dilinizde radyo ve CD dinlemesini, televizyon ve DVD seyretmesini sağlayın
- Ana dilinizde yazılmış web sitelerini ziyaret etmesini ve elektronik öğrenim (e-learning) etkinliklerinde bulunmasını sağlayın

Sıkça sorulan sorular

İngilizcem pek iyi değil. Yine de çocuğumla İngilizce mi konuşayım?

Ana dilinizi kullanmak daha faydalı olur çünkü bir dilin nasıl kullanıldığı konusunda iyi bir örnek oluşturur. (Çocuğunuz zaten evin dışında pek çok yerde İngilizce duyup konuşabilir)

Çocuğum kullandığı iki dili birbirine karıştırıyor. Ne yapmam gerek?

Aynı anda iki dili öğrenmeye çalışan çocuklarda bu durum sık sık görülür. Zamanla çocuğunuz iki dili birbirinden ayırt etmeyi becerecektir. Bunu yapabildikleri yaş ve aldığı süre çocuktan çocuğa değişir ve her çocuk için de çok farklıdır.

Kullanılan iki dili ayrı tutmanın - örneğin dillerden birinin evde, diğerinin ise dışarıda kullanılmasını istemek - faydalı olur mu?

İkinci bir dil öğrenirken iki dilin kullanıldığı yerleri ayrı tutmak daha yararlı olur. Böyle bir sınırlama yapmak her ne kadar zor olsa da sonuçta çocuğunuzun aklını karıştırmadan her iki dilde gelişmesine yardım etmiş olacaksınız. Size bu konuda fikirde bulunması için EAL öğretmenine danışın.

Çocuğum ana dilini kullanmak istemediğinde ne yapmam gerekiyor?

Çocukların ve özellikle gençlerin, arkadaşlarıyla uyum sağlama açısından sadece İngilizce kullanmak istemeleri gayet doğaldır. Bu ana dili reddetme durumu genellikle fazla uzun sürmez. Çocuğunuzun belli bir dil konuşmaya zorlamanızı tavsiye etmeyiz.

‘İki dilli’ (Bilingual) olmak ne demek?

Dünya'nın her yerinde çok sayıda çocuk iki dili birden kullanarak büyürler. Günlük hayatlarında iki dili birden kullanan kişilere ‘iki dilli’ (bilingual) adını veriyoruz. Bir kişinin iki dilli olması için her iki dilde aynı şekilde beceri göstermesi şart değildir.

İki dilli olmanın avantajları nedir?

Kültür

Birden fazla dil bilmek, değişik düşünce, fikir ve inançlara ulaşabilmek ve böylece birden fazla dünya bilmek demektir. Bir toplumun değer ve geleneklerinin nesilden nesile aktarılmasında ve kültürel kimliğinin korunmasında ana dilin önemi büyüktür.

Aile

Ana dil, genellikle çocuğun ilk öğrendiği dil olduğu için önemi büyüktür ve duyguların ifade edilmesi için ilk önce başvurulan dildir. Ayrıca ana dil, bir insanın aile ve arkadaşlarıyla olan ilişkileri için son derece önemlidir.

Beyin Gücü

Birden fazla dil öğrenmek ve kullanmak, kişinin yaratıcılığını, problem çözme kabiliyetini ve ifade gücünü geliştirebilir.

Dil

İki dillilik, dil bilgisi kurallarının daha iyi anlaşılmasını dolayısıyla da yabancı dilin daha kolay öğrenilmesini sağlıyor.

İş fırsatları

Başka dil konuşabilen, okuyabilen ve yazabilen kişilerin girebileceği birçok iş alanı olmakla beraber bu özelliklere sahip insanlar birçok işveren tarafından aranmaktadır.